

ผลการรักษา myofascial trigger point บริเวณต้นคอ บ่า สะบัก ด้วยเข็มกด (pressing needle) เปรียบเทียบกับ การฝังเข็มแบบมาตรฐาน

ฉัตร เรืองวงศ์จรูญ ๗.๖.*, มารยาท พจนนวิธานนท์ ๗.๖.*, กิตติกา พิงคละสิน**

บทคัดย่อ

ความเป็นมา :

กลุ่มอาการปวดกล้ามเนื้อ Myofascial Pain Syndrome เป็นปัญหาสุขภาพที่มีความชุกสูง และเป็นสาเหตุของอาการปวดกล้ามเนื้อที่พบบ่อย การฝังเข็มแบบมาตรฐานเป็นการรักษาวิธีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับ แต่มีข้อจำกัดในผู้ป่วยที่กลัวเข็ม ไม่สามารถทนรับการฝังเข็มได้ เข็มกด (pressing needle) ที่มีขนาดเล็กมากมีข้อดีคือใช้ง่าย ปลอดภัย ผู้ป่วยไม่เจ็บ ยอมรับการรักษาได้มากกว่า แต่ยังไม่มีการศึกษาที่ชัดเจนเกี่ยวกับผลการรักษาของเข็มกด

วัตถุประสงค์ :

เพื่อศึกษาผลการรักษา myofascial trigger point บริเวณต้นคอ บ่า สะบัก ด้วย เข็มกด (pressing needle) เปรียบเทียบกับการฝังเข็มแบบมาตรฐาน

วิธีการศึกษา :

เป็นการศึกษา non-randomized clinical controlled trial แบบ patient preference ในผู้ป่วยที่มี myofascial trigger point บริเวณต้นคอ บ่า สะบัก ที่เข้ารับการรักษาในคลินิกฝังเข็ม กลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู รพ.เชียงใหม่ประชานุเคราะห์ ตั้งแต่ มกราคม-พฤษภาคม พ.ศ. 2555 จำนวน 42 ราย โดยให้ผู้ป่วยเลือกชนิดการรักษาด้วยเข็มกด หรือเข็มมาตรฐานตามความสมัครใจ ศึกษาข้อมูลของผู้ป่วยแต่ละรายได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระยะเวลาที่มีอาการ ระดับความปวด (pain VAS) จำนวนชนิดและปริมาณยารักษาอาการปวดที่ใช้ การนอนหลับ และระยะเวลาที่สามารถทำงานต่อเนื่อง ให้การรักษาฝังเข็ม 1 ครั้งต่อสัปดาห์ รายละ 2-5 ครั้ง ทำการประเมินก่อนการรักษาทุกครั้ง อธิบายข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของผลการรักษาระหว่างกลุ่มเข็มกดและเข็มมาตรฐาน ด้วยทฤษฎีทดสอบ exact probability test, t-test, ranksum test, Mixed-effects REML regression สำหรับข้อมูลลำดับที่ observe แต่ละครั้งมี autocorrelation กัน และ Wald's test

ผลการศึกษา :

ผู้ป่วย 42 ราย เป็นผู้ป่วยที่เลือกการรักษาด้วยเข็มกด 25 รายและ กลุ่มเข็มมาตรฐาน 17 ราย ข้อมูลพื้นฐานของทั้ง 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระยะเวลาที่มีอาการ ระดับความปวดก่อนเริ่มการรักษา จำนวนชนิดและปริมาณยารักษาอาการปวดที่ใช้ การนอนหลับและระยะเวลาที่สามารถทำงานต่อเนื่อง ไม่แตกต่างกัน จากการศึกษาพบว่า การรักษาด้วยเข็มทั้งสองชนิดสามารถลดระดับความปวดได้อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.001$) ระดับความปวดของทั้งสองกลุ่มลดลงไม่แตกต่างกัน ($p=0.921$) โดยกลุ่มเข็มกด Pain VAS ลดลง 1.51 ต่อครั้ง กลุ่มเข็มมาตรฐาน Pain VAS ลดลง 1.48 ต่อครั้ง ผู้ป่วยทั้งสองกลุ่มนอนหลับได้ดีขึ้นไม่แตกต่างกัน ($p=0.917$) สามารถทำงานต่อเนื่องได้นานขึ้นไม่แตกต่างกัน ($p=0.117$) สามารถลดจำนวนชนิดยาและปริมาณยาที่ใช้ต่อวันลงได้ไม่แตกต่างกัน ($p= 0.169$) และ

ปีพิมพ์ฉบับนี้

ฉัตร เรืองวงศ์จรูญ, มารยาท พจนนวิธานนท์, กิตติกา พิงคละสิน

$p=0.989$) อาการระบมเข็มหลังการรักษาของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ($p=0.154$) นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ป่วยที่รักษาด้วยเข็มกดใช้ปริมาณเข็มในการรักษาลดลงเมื่อเทียบกับเข็มมาตรฐานอย่างมีนัยสำคัญ ($p=0.007$)

ข้อยุติ :

การฝังเข็มด้วยเข็มกด (pressing needle) สามารถรักษา myofascial trigger point บริเวณต้นคอ บ่า สะบัก ได้ผลดี ไม่แตกต่างกับ การฝังเข็มแบบมาตรฐาน แต่เข็มกดมีข้อดีคือใช้ได้ง่ายและปลอดภัย จึงควรสนับสนุนให้ใช้เป็นทางเลือกแทนเข็มมาตรฐานตามความเหมาะสมของผู้ป่วยแต่ละราย

คำสำคัญ :

acupuncture, myofascial pain syndrome, superficial dry needling, trigger point.

*กำลังขอใบรับรองแพทย์ **กำลังขอใบประกาศนียบัตรการแพทย์ทางฝังเข็ม โรงพยาบาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เขียนรายเวชสาร ปีที่ 4 ฉบับที่ 2/2555 หน้า 67-77

<https://www.crhospital.org/webboard/upload/file/13686713426214.PDF>